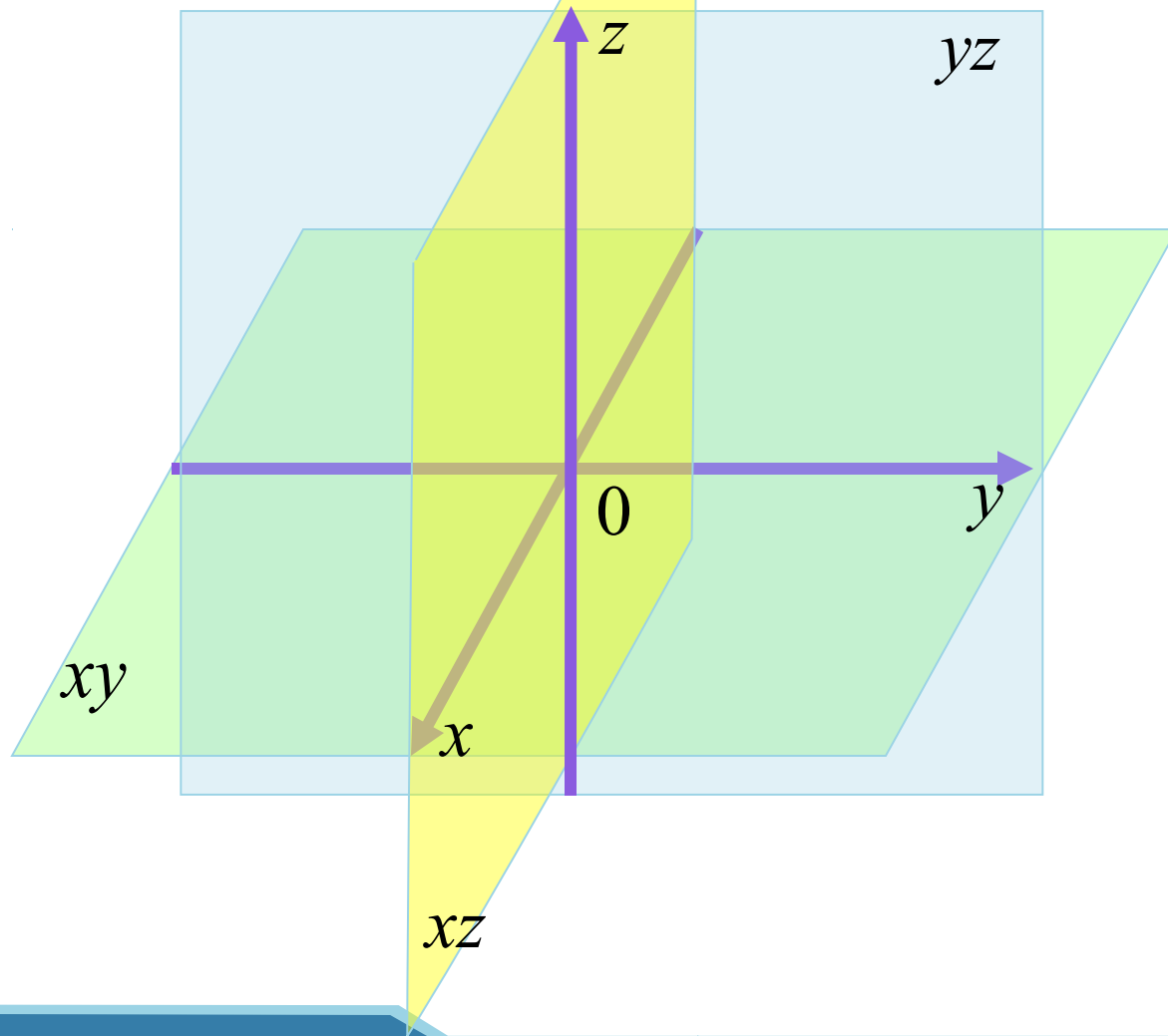
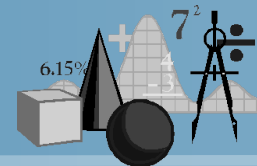

Координати у просторі

Мілаєнко О.В.

Донецький технічний ліцей

ПРЯМОКУТНА СИСТЕМА КООРДИНАТ В ПРОСТОРИ

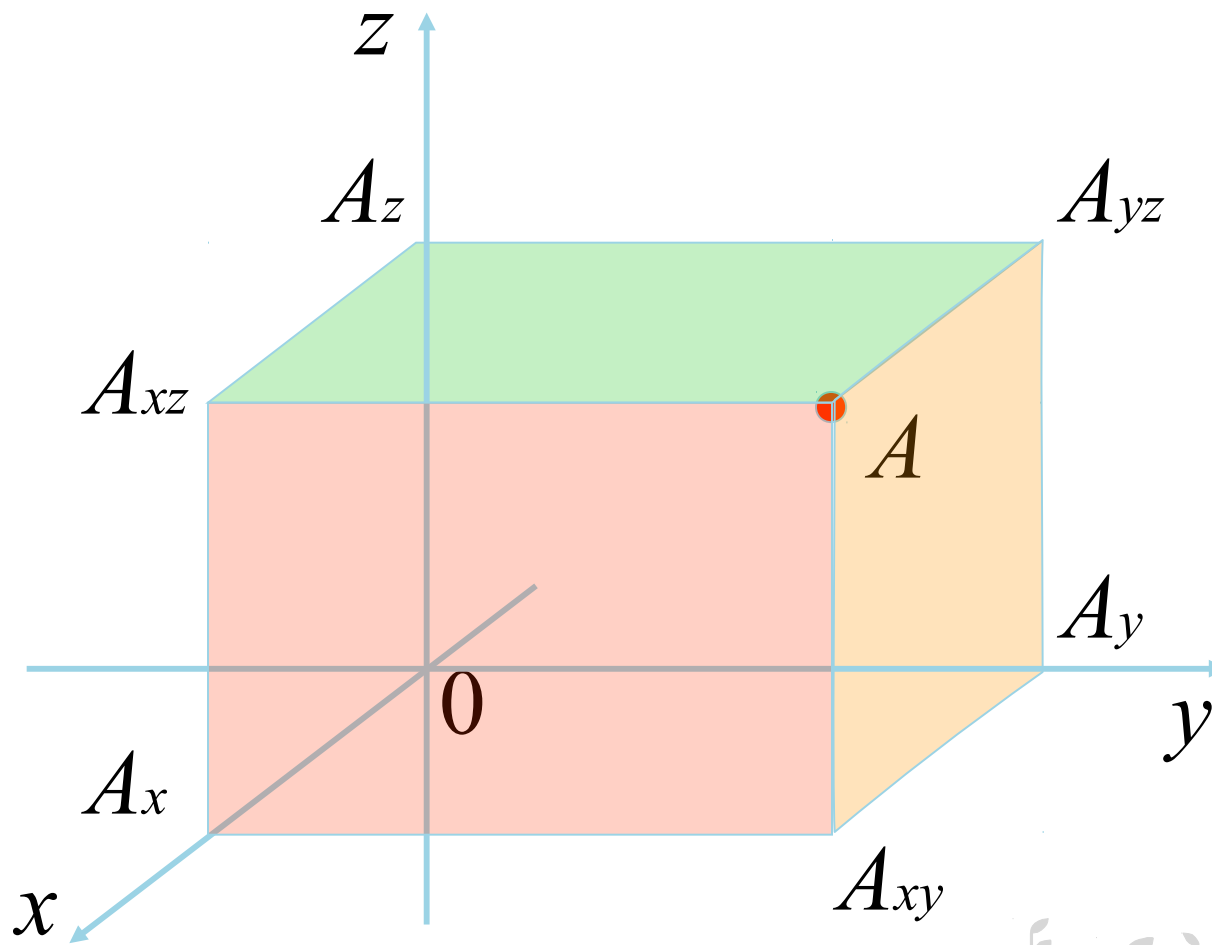
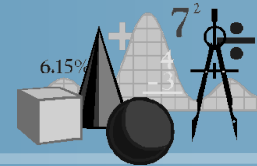

x, y, z - три координатні попарно перпендикулярні прямі

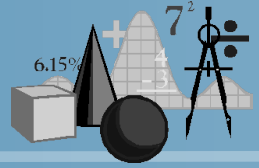
xy, yz, xz - три координатні попарно перпендикулярні площини

Координати точки та її проєкції на координатні прямі та площини

Проекції точки на координатні прямі та площини

A_x
 A_y
 A_z

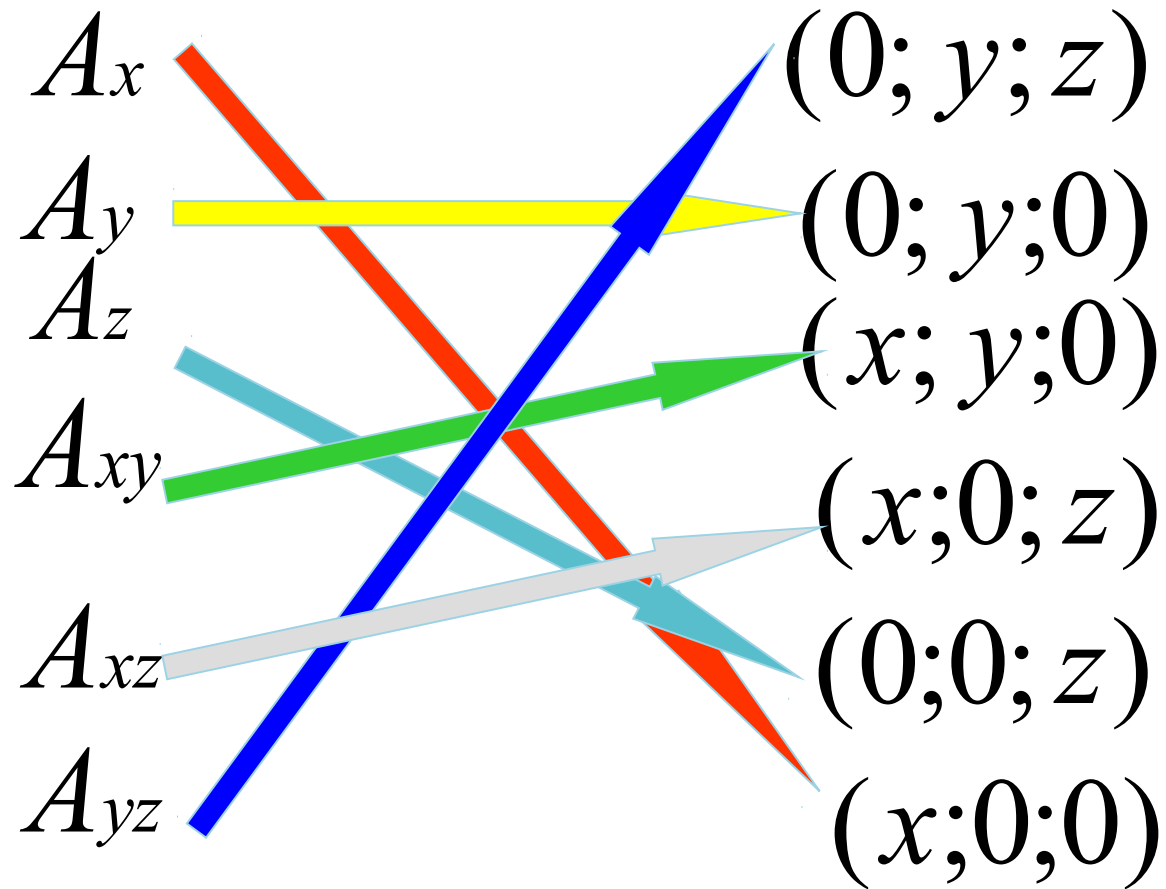
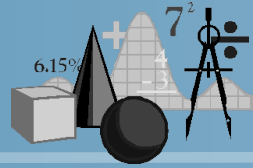
проекції точки на координатні прямі

A_{xz}
 A_{yz}
 A_{xy}

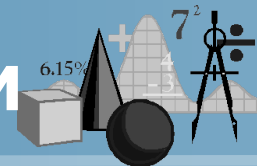
проекції точки на координатні
площини

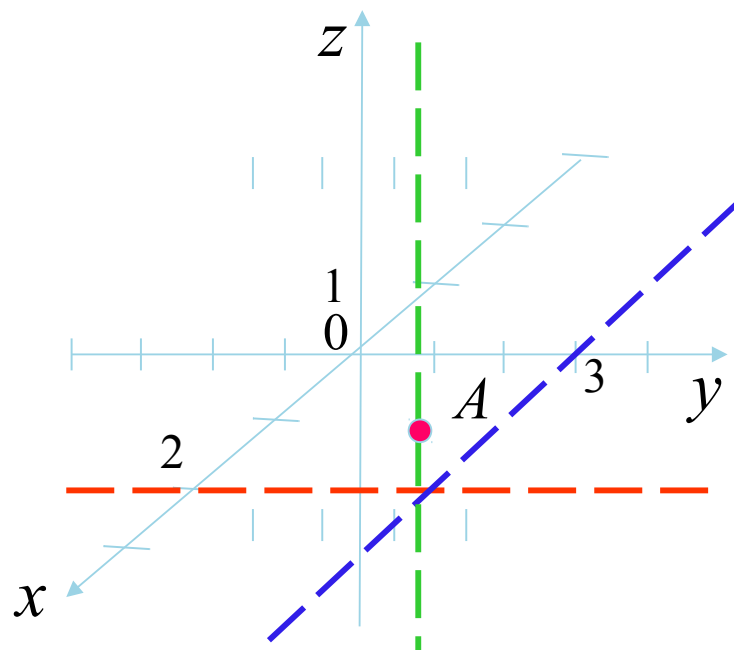
Проекції точки на координатні прямі та площини

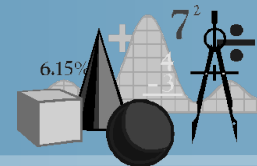
Побудуйте точку за її координатами

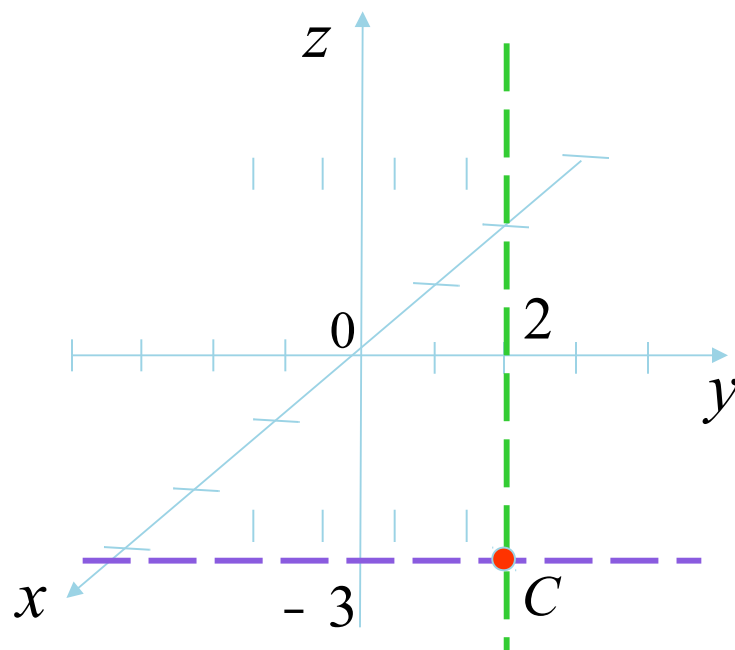
A(2;3;1)

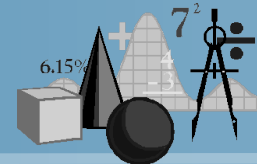
Побудуйте точку за її координатами

$C(0;2;-3)$

Відстані:

- Між точками

$$AB = \sqrt{(x_A - x_B)^2 + (y_A - y_B)^2 + (z_A - z_B)^2}$$

- Від точки до координатної площини

$$AA_{xy} = |z|$$

$$AA_{xz} = |y| \quad AA_{yz} = |x|$$

- Від точки до координатної осі

$$AA_x = \sqrt{y^2 + z^2}$$

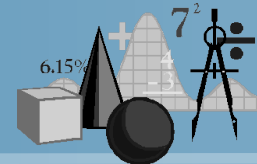
$$AA_y = \sqrt{x^2 + z^2}$$

$$AA_z = \sqrt{x^2 + y^2}$$

Знайдіть відстань від точки $C(-1;3;7)$

до осі абсцис

$$CC_{yz} = |x| = |-1| = 1$$

до площини xy

$$CC_x = \sqrt{z^2 + y^2} = \sqrt{49 + 9} = \sqrt{58}$$

до осі аплікат

$$CC_{xy} = |z| = |7| = 7$$

$$CC_y = \sqrt{x^2 + z^2} = \sqrt{1 + 49} = \sqrt{50} = 2\sqrt{5}$$

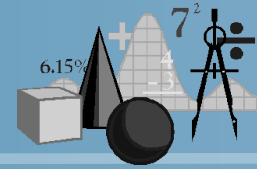
до площини yz

$$CC_z = \sqrt{x^2 + y^2} = \sqrt{(-1)^2 + 3^2} = \sqrt{10}$$

$$CC_{xz} = |y| = |3| = 3$$

Знайдіть С - середину відрізка АВ

A (2;3;4) і B (6; 5; 2)

$$x_c = \frac{x_A + x_B}{2}$$

$$x_c = \frac{2 + 6}{2} = 4$$

$$y_c = \frac{y_A + y_B}{2}$$

$$y_c = \frac{3 + 5}{2} = 4$$

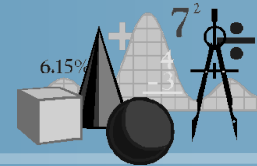
$$z_c = \frac{z_A + z_B}{2}$$

$$z_c = \frac{4 + 2}{2} = 3$$

C(4;4;3)

Знайдіть O, якщо $AO:OB = 3:7$

A (2;2;5)

B(2;3;6)

$$x_O = \frac{1}{m+n} (nx_A + mx_B)$$

$$x_O = \frac{1}{10} (7 * 2 + 3 * 2) = 2$$

$$y_O = \frac{1}{m+n} (ny_A + my_B)$$

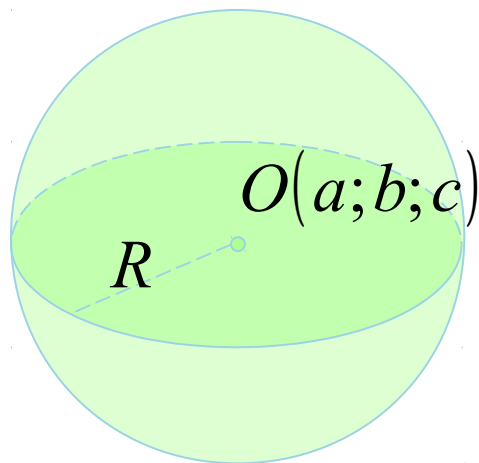
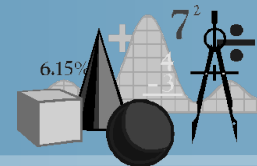
$$y_O = \frac{1}{10} (7 * 2 + 3 * 3) = 2,3$$

$$z_O = \frac{1}{m+n} (nz_A + mz_B)$$

$$z_O = \frac{1}{10} (7 * 5 + 3 * 6) = 5,3$$

Рівняння у просторі

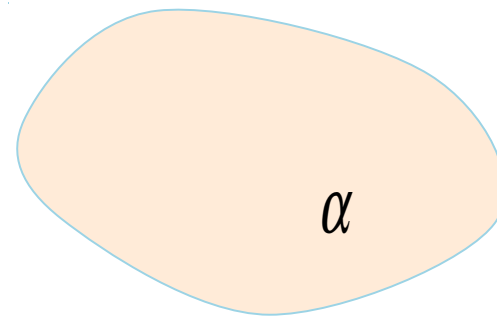

сфери

$$(x - a)^2 + (y - b)^2 + (z - c)^2 = R^2$$

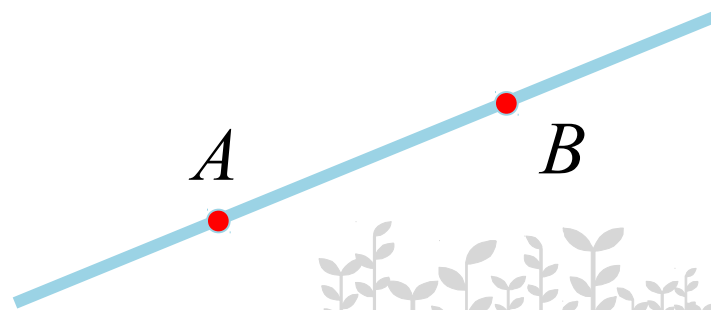
ПЛОЩИНИ

$$ax + by + cz + d = 0$$

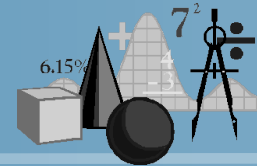

прямой

$$\frac{x - x_A}{x_B - x_A} = \frac{y - y_A}{y_B - y_A} = \frac{z - z_A}{z_B - z_A}$$

Пряму задано рівнянням

$$\frac{x - 3}{5} = \frac{y - 4}{-3} = \frac{z + 2}{7}$$

**A(3;y;z) і B(13;y;z) точки
прямої. Знайдіть y та z.**

$$\frac{x - x_1}{x_2 - x_1} = \frac{y - y_1}{y_2 - y_1} = \frac{z - z_1}{z_2 - z_1}$$

$$\frac{3 - 3}{5} = \frac{y - 4}{-3} = \frac{z + 2}{7}$$

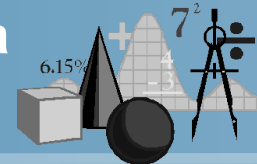
$$y = 4, \quad z = -2$$

$$\frac{13 - 3}{5} = \frac{y - 4}{-3} = \frac{z + 2}{7}$$

$$y = -2, \quad z = 12$$

Знайдіть координати точок, у яких площина, яка задана рівнянням $2x - y + 3z + 6 = 0$, перетинає координатні осі.

Вісь абсцис
площина перетинає

$$(x; 0; 0)$$

у точці $2x - 0 + 3 \cdot 0 + 6 = 0,$

$$x = -3, \quad (-3; 0; 0)$$

Вісь ординат
площина перетинає

у точці $(0; y; 0)$

$$2 \cdot 0 - y + 3 \cdot 0 + 6 = 0,$$

$$y = 6, \quad (0; 6; 0)$$

Вісь аплікат
площина
перетинає

у точці $(0; 0; z)$

$$2 \cdot 0 - 0 + 3 \cdot z + 6 = 0,$$

$$z = -2, \quad (0; 0; -2)$$

Відповідь.

$$(-3; 0; 0)$$

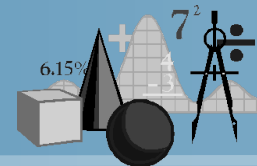
$$(0; 6; 0)$$

$$(0; 0; -2)$$

Складіть рівняння сфери з радіусом

5 і з центром у точці

A (1;2;3)

$$(x - a)^2 + (y - b)^2 + (z - c)^2 = R^2$$

$$(x - 1)^2 + (y - 2)^2 + (z - 3)^2 = 5^2$$

$$x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 4y - 6z - 11 = 0$$

B(-1;3;5)

$$(x - a)^2 + (y - b)^2 + (z - c)^2 = R^2$$

$$(x + 1)^2 + (y - 3)^2 + (z - 5)^2 = 5^2$$

$$x^2 + y^2 + z^2 + 2x - 6y - 10z + 10 = 0$$

